

Dominika Výrosteková

Modálne slovesne vazby v španielčine a ich ekvivalenty v češtine a slovenčine

(posudek oponenta bakalářské práce)

Posuzovaná bakalářská práce je věnována kontrastivnímu studiu modálních slovesných vazeb – autorka perifráze zkoumá ve třech jazycích (španělština, čeština, slovenština) na jazykovém materiálu získaném z paralelního korpusu *InterCorp*.

Autorka zvolila logickou a přehlednou strukturu práce: po uvedení čtenáře do problematiky nejprve vymezuje základní pojmy (slovesná perifráze, modalita, modální perifráze, konstrukce s infinitivem apod.) a jejich chápání zejména ve španělské lingvistice. Po velmi stručném přehledu způsobů vyjadřování nutnosti a možnosti v češtině a slovenštině přechází k podrobnému popisu funkcí a užití vybraných perifrází (*haber que* + infinitiv, *haber de* + infinitiv, *deber (de)* + infinitiv, *tener que* + infinitiv a *poder* + infinitiv). Tyto konstrukce vzápětí analyzuje na materiálu získaném z paralelního korpusu: zajímá se zejména o to, do jaké míry se příslušná modalita španělské konstrukce odráží v překladu do češtiny/slovenštiny a jaké prostředky tyto jazyky používají pro její vyjádření.

Úvodem svého hodnocení bych chtěl zdůraznit, že se jedná o velmi poctivou práci, na které je vidět, že do ní autorka vložila velké úsilí. Platí to pro přehled významů a funkcí španělských perifrází, převzatý zejména od L. Gómeze Torrega, a zejména pro korpusovou analýzu, obsahující velké množství utříděného, velmi cenného jazykového materiálu. V přehledu poznatků převzatých ze sekundární literatury ani v práci s korpusy nenacházím závažnější pochybení či nedostatky – je třeba ocenit, že autorka dobře ovládá interpretaci někdy i složitého lingvistického textu a korpusovou metodologii.

Jak už bylo řečeno výše, autorka vložila do přípravy textu velké úsilí – je proto škoda, že některé jednotlivosti způsobily, že toto úsilí nebylo zužitkováno tak, jak mohlo být. Autorka v textu prokázala dostatečnou odbornou kompetenci, proto se domnívám, že mohla přistoupit k tématu problémovějším způsobem. Nemám teď ani tak na mysli to, že pasáže věnované sekundární literatuře jsou členěny podle lingvistů, nikoli podle problémů (konfrontace různých názorů na týž problém by byl pro čtenáře přínosnější než postupný výklad souhrnných názorů jednotlivých lingvistů), jako to, že u jednotlivých perifrází nejsou dostatečně výrazně identifikována problematická místa, takže je stejná pozornost věnována jejich nesporným i problematickým rysům. A tak jsou i v materiálové analýze stejným způsobem komentovány oba typy rysů. V důsledku toho nejsou nesmírně zajímavé materiálové přehledy korespondencí mezi jazyky nijak shrnuty, nejsou dostatečně komentovány zajímavé související problémy (např. opozice mezi *deber* a *deber de*, *deber* a *tener que*). Důsledkem tohoto postupu je i to, že za materiálovou analýzou chybí závěrečná, shrnující kapitola, která by usouvztažnila jednotlivosti obsažené v práci. Je to škoda, protože systemizace

výsledků by hodnotu práce výrazně zvýšila. Navíc by umožnila zpětnou vazbu: v jejím světle by bylo možné např. výrazně doplnit kapitolu o prostředcích vyjadřování možnosti a nutnosti v češtině a slovenštině. Chtěl bych zdůraznit: práce je na bakalářskou úroveň velmi dobrá, jen mohla být ještě lepší.

Konkrétní témata k diskusi při obhajobě:

- Mohla by autorka u obhajoby stručně shrnout důvody, proč byla zařazena konstrukce *poder* + infinitiv? Jistě si – s přihlédnutím k existenci analogických konstrukcí s jinými modálními slovesy – lze představit i jiné řešení.
- Zaznamenala autorka ve svém materiálu příklady „špatného“ překladu? Jak se podle ní máme při analýze korpusového materiálu k podobným překladům chovat?

Z formálního hlediska je třeba upozornit na občasné chyby v interpunkci a překlapy (jeden je i na titulní stránce).

Celkově práci hodnotím jako zdařilou a poctivou, doporučuji ji k obhajobě a předběžně ji hodnotím známkou *velmi dobře*.

V Praze dne 18. 8. 2015

doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D.